

Till Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Region Västmanland ansöker om att bli försöksregion för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker

Bakgrund

Regeringen beslutade november 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att utreda gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker, under förutsättning att Systembolagets monopol säkras.

Region Västmanland har uppfattningen att det går att få fram ett fungerande system där gårdsförsäljning av hantverksproducerade alkoholhaltiga produkter kan tillåtas utan att detaljhandelsmonopolet äventyras och vill därför medverka som en försöksregion.

Västmanland har flera framgångsrika småskaliga producenter av alkohol som med rätt förutsättningar kan fortsätta att utvecklas. Genom att införa möjligheten till gårdsförsäljning av alkoholdrycker skapas möjligheter för företag att utveckla sin verksamhet och att växa. Detta blir ett värdefullt bidrag i den regionala utvecklingen och kan skapa nya viktiga jobb. Det är dock viktigt att införandet görs rätt och lätt för företagen och att nya pålagor i allra största mån minimeras. Vi bifogar i denna ansökan även vårt remissyttrande på betänkandet En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker (SOU 2021:95) för att klargöra vår syn på detta.

Region Västmanland ser möjligheter

Den Regionala livsmedelsstrategin för Västmanland består av fyra fokusområden, varav "Upplevelsemat" är särskilt aktuellt i detta sammanhang. Genom fokusområdet vill vi stärka Västmanland som matregion där maten blir en reseanledning både för länets invånare och besökare. I detta ingår att knyta ihop lokal mat och dryck med befintliga resmål. Särskilt viktigt är att:

- öka matens och dryckens betydelse som reseanledning till Västmanland samt
- öka antalet småskaliga aktörer inom besöksnäringen som har mat och dryck som reseanledning.

Gårdsförsäljning skulle ge positiva effekter för länets besöksnäring med goda möjligheter att utveckla lokal mat och dryck tillsammans med besöksverksamhet runt produktionen av bland annat cider, öl och destillat. Det finns en potential i att möta efterfrågan på upplevelser kring mat och dryck som en integrerad del av besöksnäringen. Småskaliga producenter ges därmed bättre möjligheter att utveckla sin verksamhet och bidra till stärkt lokal ekonomi och ökad sysselsättning. Gårdsförsäljningen skulle även ge positiva effekter för länets självhushållning och tillväxten på landsbygden eftersom gårdsförsäljningen till exempel skapar möjligheter för att fler bär-, fruktodlare och odlare av andra grödor att få bättre avkastning.

I Västmanlands vision anges att regionen sätter hälsan främst och regionen vill arbeta för en god folkhälsa. I den nationella Gårdsförsäljningsutredningen gör utredarna bedömningen att gårdsförsäljning inte kommer påverka folkhälsan nämnvärt. Region Västmanland mäter regelbundet förändringar i riskkonsumtion av alkohol och kommer att rapportera förändringar under och efter försöksperioden.

Region Västmanland anser sig kunna hantera en begränsad försöksverksamhet väl och därmed bidra till en slutlig nationell lösning på gårdsförsäljningsfrågan. Med bakgrund i skrivelsen ansöker Region Västmanland om att få bli försöksregion för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker.

Med vänlig hälsning

Jenny Landernäs

Ordförande Regionala utvecklingsnämnden